

Nieuwegein

Financiën

2014 - 2015

Voorjaarsnota 2014

***voortgang begroting 2014
kaderstelling begroting 2015***

Raadsnummer 2014-

Datum 3 juni 2014

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Financiële ontwikkelingen 2014	4
2.1	Inleiding	4
2.2	Uitgangspunten	4
2.3	Toelichting op de afwijkingen	5
2.4	Mutaties in de stelposten	15
2.5	Investeringskredieten	16
2.6	Risico's	16
3	Kaderstelling 2015	17
3.1	Ontwikkelingen tot en met Voorjaarsnota 2014	17
3.2	Ontwikkelingen perspectief 2015	18
3.3	Nieuw beleid en intensiveringen 2015	20
3.4	Ontwikkeling algemene uitkering	20
3.5	Perspectief 2015	22
4	Indeling Programmabegroting 2015	24
5	Voorstellen	25

1 Inleiding

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2014. Uit deze Voorjaarsnota blijkt dat we voor een financieel zware opgave staan. Een tweede bezuinigingsronde in 2014 is dan ook onvermijdelijk. Wij hebben alles op alles gezet om een sluitend beeld te kunnen presenteren en daarvoor in het lopende jaar een aantal vergaande maatregelen moeten nemen. De maatregelen vinden zowel in de personele sfeer plaats (schrappen vacatureruimte, beperkingen in de secundaire arbeidsvoorwaarden) als in het stopzetten van een groot aantal activiteiten voor de rest van dit jaar. Dit doet pijn, maar is noodzakelijk om het jaar 2014 zonder tekorten af te kunnen sluiten en invulling te geven aan de stelposten.

De Voorjaarsnota bevat zowel de voortgangsrapportage over de begroting 2014 als de kaderstelling voor het jaar 2015. De structurele effecten van de afwijkingen in het jaar 2014 zijn direct verwerkt in het financiële beeld en kunnen worden meegenomen in de afwegingen bij de kaderstelling voor de begroting 2015.

In hoofdstuk 2 geven wij een actualisatie van het lopende begrotingsjaar met daarin een dekkingsvoorstel voor het geprognosticeerde tekort in 2014. Voor wat betreft de geschetste voortgang van de begroting 2014 geven wij u een beeld van de ontwikkelingen die zich sinds het opstellen van de begroting 2014 hebben voorgedaan en die hebben geleid of nog zullen leiden tot financiële mee- en tegenvallers, zowel incidenteel als structureel. De peildatum voor deze rapportage is 1 maart 2014. Majeure ontwikkelingen, die zich hebben voorgedaan na 1 maart maar vóór het uitkomen van deze nota, hebben wij voor zover mogelijk nog verwerkt in de voortgangsrapportage 2014.

In hoofdstuk 3 presenteren wij het financiële kader voor 2015 en volgende jaren. Wij geven een overzicht van de ontwikkelingen in het financieel perspectief, zoals die sinds de vaststelling van de begroting 2014 zijn opgetreden. De ontwikkelingen voor 2015 zijn opgenomen zoals die op dit moment bekend zijn, waarbij wordt aangetekend dat er nog veel onzekerheden bestaan, onder meer op het gebied van de financiële gevolgen van de transities. Er is sprake van een verslechtering van het financieel perspectief voor de komende jaren. Voor de negatieve begrotingsruimte die daardoor ontstaat is in het college-akkoord een aantal maatregelen voorgesteld, waarvan de financiële effecten in dit perspectief zijn verwerkt.

Tot slot gaan we in hoofdstuk 4 in op de nieuwe programma-indeling van de begroting 2015 en de aanpassing van de producten.

2 Financiële ontwikkelingen 2014

2.1 Inleiding

In deze Voorjaarsnota informeren wij u vooral over de financiële aanpassingen die in de begroting 2014 noodzakelijk zijn. Indien zich grote afwijkingen voordoen in de voortgang van de *beleidsvoornemens* informeren wij u daarover afzonderlijk in de desbetreffende dossiers. Wij presenteren u in dit hoofdstuk het actuele financiële beeld voor het jaar 2014. Om voor 2014 een negatief rekeningresultaat te voorkomen, zijn nu ingrijpende maatregelen noodzakelijk. Wij stellen dan ook voor een aantal budgetten voor de rest van dit jaar af te ramen. De structurele gevolgen zijn meegenomen in hoofdstuk 3 bij de kaderstelling voor 2015.

Alle bedragen zijn afgerond op € 1.000. Aangezien de bij deze Voorjaarsnota aan u aangeboden begrotingswijzigingen niet worden afgerond, ontstaat er een gering afrondingsverschil tussen de stand van de begrotingsruimte, zoals gepresenteerd in het onderstaande financiële beeld en de werkelijke stand, zoals deze wordt verwerkt in de begroting 2014.

2.2 Uitgangspunten

In de onderstaande tabel hebben we per programma de effecten van deze Voorjaarsnota opgenomen. Op elk onderdeel van de tabel wordt daarna een toelichting gegeven.

Om de Voorjaarsnota compact te houden hebben we in onderstaande tabel alleen de wijzigingen opgenomen die budgettaire gevolgen hebben. Daarnaast hebben we in een afzonderlijke tabel in paragraaf 3.4 en 3.5 de wijzigingen opgenomen die ten gunste of ten laste van stelposten of reserves en voorzieningen worden gebracht. De overige budgettair neutrale wijzigingen zijn niet in de tabel opgenomen, maar verwerkt via de begrotingswijzigingen.

De peildatum van de Voorjaarsnota is 1 maart 2014.

	2014	2015	2016	2017
Stand begrotingsruimte 2014	-301.000	-386.000	-319.000	-302.000
Bestuur, samenleving en dienstverlening				
Verhoging toevoeging voorziening Wethouderspensioenen	-130.000	-130.000	-130.000	-130.000
Lagere legesopbrengst reisdocumenten en rijbewijzen	-120.000			
Lagere legesopbrengst burgerlijke stand en GBA	-40.000			
Openbare orde en veiligheid				
Voordeel VRU 2013	75.000			
Onderwijs, opvoeding en jeugd				
Indexering exploitatiebijdrage N.V. Sportinrichtingen	-36.000	-36.000	-36.000	-36.000
Stichting Leergeld		-20.000		
Maatschappelijke ondersteuning en participatie				
Lagere huurinkomsten Fort Vreeswijk	-10.000			
Handhavingstaak inburgering	-53.000			
Effecten kanteling Wmo	900.000			
Aanbestedingsvoordelen hulpmiddelen Wmo	250.000			
Economie, werk en vrije tijd				
Sociale Recherche	75.000			
Bijdrage Pauw bedrijven	125.000	173.000	163.000	160.000
Beheer openbare ruimte				
Bruggen	-220.000			
Openbare verlichting	80.000			
Openbare verlichting schakelkasten	110.000			
Speelvoorzieningen	30.000			
Wegmeubilair	9.000	9.000	9.000	10.000
Reclame	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Begraafplaatsen	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Algemene dekkingsmiddelen				
Btw-voordelen	80.000	80.000	80.000	80.000
Algemene uitkering gemeentefonds	-388.000			
In te vullen stelposten overhead in de begroting	-1.555.000	-1.530.000	-1.405.000	-1.385.000
Kostenplaatsen				
Netto effect schrappen vacatureruimte	107.000	382.000	349.000	391.000
Gratificaties, overwerk, cafetaria	100.000	100.000	100.000	100.000
Inhuurbudgetten		475.000	475.000	475.000
Secundaire arbeidsvoorwaarden	50.000			
Knelpuntenbudget	-390.000			
Inzet stelpost risico's en overige ontwikkelingen	167.000			
Taakstellende ombuigingen afdelingen	1.215.000			
Bruto voorlopig resultaat voorjaarsnota 2014	-	-1.013.000	-844.000	-767.000

2.3 Toelichting op de afwijkingen

Stand begroting 2014

Eerste begrotingswijziging 2014

Onderdeel van de Voorjaarsnota betreft ook de eerste begrotingswijzigingen. Hierbij worden de structurele wijzigingen uit de begrotingswijzigingen 2013 verwerkt in de begroting 2014. Omdat de Najaarsnota 2013 met een tekort sloot, leidt verwerking van deze wijzigingen tot een negatieve stand van de begrotingsruimte in 2014.

Bestuur, samenleving en dienstverlening

Voorziening Wethouderspensionen

De voorziening wethouders pensionen is geregeld in de Wet Appa (Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers). Door de actuaire wordt jaarlijks een berekening gemaakt van de kapitalen die nodig zijn om aan de toekomstige verplichting te voldoen. Hierin worden o.a. de prijsindexatie en de sterftecijfers meegenomen. De indexatie voor 2013 bedraagt 2,5%, waarbij de boekwaarde van de voorziening als uitgangspunt wordt genomen. Om aan de toekomstige vraag aan (wachtgeld- en pensioen)uitkeringen te kunnen voldoen is op grond van deze berekening een structurele toevoeging van € 130.000 aan de voorziening nodig.

Legesopbrengst reisdocumenten en rijbewijzen

Als gevolg van minder aanvragen voor reisdocumenten en rijbewijzen is een herijking van deze budgetten gewenst. Het aantal aangevraagde reisdocumenten kan fluctueren door veranderende wetgeving, maar is mogelijk ook een gevolg van de vergrijzing. Met ingang van 9 maart 2014 is landelijk het legestartief voor reisdocumenten en rijbewijzen gemaximeerd en mogen we geen vermissingsleges meer in rekening brengen. Voor 2014 verlagen we het budget incidenteel met € 120.000. Wij verwachten deze lagere inkomsten in de komende jaren te kunnen compenseren door het invoeren van andere werkwijzen en de kostenreductie die daar uit voortvloeit.

Legesopbrengst burgerlijke stand en GBA

Ook op de leges burgerlijke stand en GBA ontvangen wij minder aanvragen (Verklaring Omtrent Gedrag, uittreksels geboorteregister, etc.). Het overleggen van uittreksels wordt steeds minder verlangd door instanties. Voor 2014 wordt dit budget incidenteel met € 40.000 verlaagd. Wij verwachten deze lagere inkomsten in de komende jaren te kunnen compenseren door het invoeren van andere werkwijzen en de kostenreductie die daar uit voortvloeit.

Openbare orde en veiligheid

Resultaat VRU 2013

De Veiligheidsregio Utrecht (VRU) heeft het jaar 2013 afgesloten met een positief resultaat. De helft daarvan vloeit terug naar de deelnemende gemeenten, de andere helft wordt ingezet voor bestemmingsreserves en het realiseren van ombuigingen. Voor Nieuwegein betreft het incidentele voordeel € 75.000.

Onderwijs, opvoeding en jeugd

Indexering exploitatiebijdrage NV Sportinrichtingen

Het budget voor de exploitatiebijdrage aan de NV Sportinrichtingen is niet jaarlijks geïndexeerd. We hebben de NV Sportinrichtingen wel jaarlijks een geïndexeerde bijdrage betaald, conform de contractuele afspraken tussen NV Sportinrichtingen en onze gemeente. Het gevolg is dat onze begroting niet meer aansluit bij onze verplichting aan de NV Sportinrichtingen. We corrigeren dit verschil door structureel € 36.000 bij te ramen.

Subsidie Stichting Leergeld

De gemeente Nieuwegein verstrekt jaarlijks subsidie aan Stichting Leergeld. Of dit wordt voortgezet na 2014 is afhankelijk van het nieuwe armoedebeleid. Met de komst van het wetsvoorstel Maatregelen Wet werk en bijstand (Wwb) is de ontwikkeling van het nieuwe armoedebeleid vertraagd en treedt het nieuwe beleid per 1 januari 2015 in werking. Ongeacht of subsidiëring hierna wordt voortgezet, is de gemeente verplicht om bij structurele productsubsidies een afbouwregeling te hanteren. Dit betekent dat de gemeente in ieder geval in 2015 nog subsidie moet verstrekken aan Stichting Leergeld. Hiervoor wordt in 2015 incidenteel € 20.000 beschikbaar gesteld.

Maatschappelijke ondersteuning en participatie

Huurderving Fort Vreeswijk

Wijkplatform Vreeswijk heeft in het voorjaar 2013 het initiatief genomen een businessplan op te stellen om Fort Vreeswijk in zelfbeheer te nemen. Per 1 januari dit jaar heeft het Wijkplatform het dagelijks beheer op het fort overgenomen tegen een omzet gerelateerde huur, de gemeente doet het technisch beheer en het contractbeheer.

De verwachting is dat de netto huur over 2014 uitkomt op afgerond € 5.000, wat een derving aan huurinkomsten betekent van € 10.000. De lagere huurinkomsten worden incidenteel in de begroting voor 2014 verwerkt. De verwachting is dat met ingang van 2015 het pand weer wordt verhuurd tegen een tarief van € 15.000.

Handhavingstaak inburgering

De gemeenten hebben extra middelen van het rijk ontvangen voor de handhavingstaak van personen die voor 1 januari 2013 inburgeringsplichtig zijn geworden en nog moeten voldoen aan de inburgeringsplicht. Voor Nieuwegein gaat het om een eenmalig bedrag van € 53.000. Dit bedrag is via de decembercirculaire 2013 ontvangen en wordt nu via de Voorjaarsnota beschikbaar gesteld voor 2014.

Effecten kanteling Wmo

In de Jaarrekening 2013 is een voordeel ontstaan op een aantal producten binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) als gevolg van onze gekantelde werkwijze. Door exogene factoren zoals wetgeving, de hoeveelheid aanvragen en de hoogte hiervan is het lastig om aan te geven in hoeverre deze ontwikkeling zich de komende jaren doorzet. Aan de hand van een eerste prognose stellen we dit budget incidenteel naar beneden bij voor 2014 met € 900.000.

Vanaf 2015 komt er een rijkskorting op het budget huishoudelijke hulp. Daarnaast komt er vanaf 2015 budget over naar de Wmo in het kader van de AWBZ-transitie. Het is dan de uitdaging om de huishoudelijke hulp en de nieuwe taken vanuit de AWBZ binnen de budgettaire kaders vorm te geven. Wij boeken het voor 2014 becijferde voordeel op de WMO daarom niet structureel in.

Ten aanzien van het ingeboekte voordeel voor 2014 wijzen wij er op dat de regeling een zogenaamde "open einderegeling" is, wat betekent dat de hoogte van het daadwerkelijk uit te geven bedrag afhankelijk is van de vraag naar voorzieningen.

Aanbesteding Wmo hulpmiddelen

Per 1 mei is er een nieuwe aanbesteding gedaan van de Wmo hulpmiddelen. Dit leidt in 2014 tot een incidenteel voordeel van € 250.000. Als gevolg van de transities per 1 januari 2015 en de daarmee gepaard gaande bezuinigingen boeken wij dit voordeel niet structureel in.

Economie, werk en vrije tijd

Dienstverlening Sociale Recherche

De opbrengsten van de dienstverlening door de Sociale Recherche van de gemeente Nieuwegein aan de aangesloten gemeenten laten al een aantal jaar een hogere opbrengst zien dan is begroot. De prognose voor het jaar 2014 is een voordeel van € 75.000. De begrote inkomsten voor 2014 worden met dit bedrag verhoogd. Voor de jaren na 2014 wordt met de aangesloten gemeenten besproken hoe verder te gaan met de inzet van de Sociale Recherche en de inrichting van de handhavingstaken. Om die reden is het structureel bijramen van deze middelen nu niet opportuun. In 2015 zal er meer duidelijkheid komen over de te verwachten ontwikkelingsrichting voor de sociale recherche.

Bijdrage Pauw Bedrijven

Vorig jaar hebben we op basis van de begroting 2013 van Pauw Bedrijven onze jaarlijkse deelnemersbijdrage structureel verhoogd. In de herziene begroting 2014 van Pauw Bedrijven blijkt dat er toch een lagere gemeentelijke bijdrage nodig is als gevolg van extra middelen vanuit het rijk en hogere eigen inkomsten. We sluiten onze begroting aan op de herziene begroting van Pauw Bedrijven en verlagen onze begrote bijdrage daarmee als volgt: € 125.000 in 2014, € 173.000 in 2015, € 163.000 in 2016 en € 160.000 in 2017.

Beheer openbare ruimte

Bruggen

Na inspectie is gebleken dat er problemen zijn met de constructieve veiligheid van de Karosbrug. Dit heeft er toe geleid dat momenteel onderzoek wordt gedaan naar soortgelijke gebreken bij een aantal andere bruggen in Nieuwegein. Voor de reparatie van de Karosbrug en mogelijk ook de andere bruggen wordt voorgesteld een bedrag beschikbaar te stellen van maximaal € 220.000. De ruimte hiervoor is gevonden in de hierna volgende voordelen op de budgetten voor openbare verlichting en speelvoorzieningen.

Openbare verlichting

Wij hebben de intentie om met Citytec voor de periode van 2015 t/m 2024 een aangepast leasecontract af te sluiten, waarbij na afloop van deze periode de openbare verlichting weer in eigendom komt van de gemeente. In de kadernota 2014 zijn incidenteel middelen beschikbaar gesteld om vervangingsinvesteringen te realiseren. Op basis van de huidige onderhandelingen over het contract met Citytec vallen de incidenteel beschikbaar gestelde middelen voor een bedrag van € 80.000 vrij.

Openbare verlichting, schakelkasten

Daarnaast ontstaat op de openbare verlichting een incidenteel voordeel van € 110.000 omdat in de afgelopen periode de geplaatste schakelkasten dubbel in rekening zijn gebracht.

Speelvoorzieningen

In het 4^e kwartaal van 2013 zijn een aantal speelvoorzieningen vooruitbetaald en eerder geplaatst. Deze waren gepland voor 2014, waardoor dit jaar de lasten lager uitvallen dan begroot. We verlagen het budget voor 2014 incidenteel met € 30.000.

Wegmeubilair

Door de aanschaf van een regionaal verkeersmanagementsysteem vallen de lasten voor het wegmeubilair structureel € 9.000 lager uit.

Reclame-inkomsten

De inkomsten uit reclame op driehoeksborden lopen terug als gevolg van een nieuwe, lagere aanbesteding voor de periode najaar 2013 – 2018. De begrote inkomsten worden voor deze periode naar beneden bijgesteld met € 50.000.

Begraafplaatsen

Op basis van het aantal begravingen van het 1e halfjaar wordt er over het gehele jaar een tekort verwacht van € 80.000. Gezien de resultaten van de afgelopen jaren en de landelijk rapportage over het verwachte toekomstig gebruik van begraafplaatsen (verschuivingen van begraven naar crematie) verlagen we dit budget structureel met € 80.000.

Algemene dekkingsmiddelen*Btw voordelen*

In de afgelopen periode heeft een extern bureau een analyse gemaakt van de btw die door de gemeente als kostprijsverhogend wordt geboekt. Daaruit blijkt dat het aandeel kostprijsverhogende btw lager is dan in het verleden berekend. Doorrekening van dit nieuwe aandeel in de begroting leidt tot een structureel voordeel van ongeveer € 80.000 in de exploitatie.

Algemene uitkering gemeentefonds

Sinds 2012 geldt voor de ontwikkeling van de algemene uitkering weer de systematiek "samen de trap op, samen de trap af". Voor 2014 betekent dat door ombuigingen van het rijk een verdere verlaging van het accres (de jaarlijkse aanpassing van de hoogte van de algemene uitkering op basis van de ontwikkeling van de netto-rijksuitgaven). Ten opzichte van de meicirculaire 2013, die is gebruikt voor het opstellen van de begroting 2014, daalt voor Nieuwegein het accres en de uitkeringsbasis met ongeveer € 1,3 mln. Dit is inclusief een inschatting van de gevolgen van het herfstakkoord dat het kabinet heeft gesloten. Omdat bij het opstellen van de begroting al duidelijk was dat de hoogte van het accres in de meicirculaire te optimistisch was geraamd, was in de begroting rekening gehouden

met een lagere stand van het accres. Daardoor ontstaat er op dit punt nu een nadeel van € 426.000 ten opzichte van de stand bij de begroting 2014.

De scores van de gemeente op de maatstaven in de algemene uitkering worden regelmatig door het ministerie opnieuw berekend op basis van de meest actuele gegevens van onder meer het CBS. Daaruit blijkt onder meer dat het aantal uitkeringsgerechtigden ten opzichte van mei 2013 is toegenomen. Daarnaast is de dichtheid van de bebouwing in 2013 hoger. De verwachte ontwikkeling van de WOZ-waarden leidt tot een verlaging van de uitkering. Per saldo leiden de scores op de maatstaven tot een verhoging van de uitkering met € 52.300.

In 2014 zijn bedragen verrekend over 2013 vanwege aanpassing van de scores op de maatstaven over dat jaar. Dat leidt per saldo tot een eenmalige verhoging van de uitkering met € 83.000.

Doordat er in de meicirculaire een hoog accres werd verwacht is, conform de afspraken uit 2005, een deel van de suppletie-uitkering afgebouwd voor het vervallen van de OZB van gebruikers woningen. Dat leidt tot een nadeel van € 88.500 ten opzichte van de raming.

In de decembercirculaire wordt voor 2014 een structurele toevoeging aan het gemeentefonds aangekondigd voor het armoede- en schuldenbeleid. Het gaat hierbij om een bedrag van € 168.700. Daarnaast is er een aantal correcties en kleine aanpassingen tot een bedrag van € 8.900 negatief. Voorgesteld wordt deze ten laste van het saldo te laten komen.

Het gemeentefonds kent ook een aantal integratie-uitkeringen voor onderwerpen die op dit moment nog niet binnen de reguliere verdeelsystematiek kunnen worden ondergebracht. Nieuw voor 2014 is de overdracht van provinciale taken voor toezicht en handhaving die door Nieuwegein zullen worden doorbetaald aan de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD). Verder wordt een extra bedrag ontvangen voor onderdelen van de Wmo. Per saldo leiden deze onderwerpen tot een verhoging van de uitkering met € 507.100.

Bovenstaande ontwikkelingen leiden tot het volgende beeld van de ontwikkeling van de algemene uitkering voor 2014:

Stand algemene uitkering	bedrag	budgettair effect	stelpost taakmutaties
Begroting 2014	55.360.500		
Ontwikkeling accres	-426.000	-426.000	
Ontwikkeling maatstaven	52.300	52.300	
Verrekening voorgaande jaren	83.000	83.000	
Suppletie-uitkering OZB	-88.500	-88.500	
Taakmutaties	159.800	-8.900	168.700
Integratie- en decentralisatieuitk.	507.100		507.100
Voorjaarsnota 2014	55.648.200	-388.100	675.800

Op dit moment laat de ontwikkeling van de algemene uitkering in 2014 op grond van bovenstaande ontwikkelingen een nadeel van € 388.100 zien. De ontwikkeling van de algemene uitkering in meerjarenperspectief wordt toegelicht in de kaderstelling.

In te vullen stelposten overhead

Als gevolg van de niet meer gedekte overhead zijn in de meerjarenraming twee stelposten opgenomen. Dit betreft in de eerste plaats een stelpost voor terug te dringen frictiekosten als gevolg van de vorming van de WIL. Daarnaast is een stelpost opgenomen i.v.m. niet meer gedekte overheadkosten door krimp van de formatie, in verband met terugloop van het aantal ruimtelijke projecten. Bij de opmaak van de begroting bestond nog geen duidelijk zicht op de precieze wijze waarop deze taakstelling zou worden gaan ingevuld. Het betreft de volgende posten:

	2014	2015	2016	2017
Stelpost WIL				
Begroting 2014	-579.131	-555.456	-476.331	-455.696
Stelpost Overheadreductie				
Begroting 2014	-1.110.595	-1.110.595	-1.110.595	-1.110.595
1 ^o wijziging	135.082	135.082	181.030	181.030
Actueel saldo	-975.513	-975.513	-929.565	-929.565
Totaal in te vullen stelposten overhead	-1.555.000	-1.530.000	-1.405.000	-1.385.000

Door de provincie is bij de goedkeuring van de Programmabegroting 2014 aangegeven dat deze stelposten bij de Voorjaarsnota 2014 moeten zijn ingevuld. Wij stellen thans voor om deze stelposten in zijn geheel af te ramen en de dekking daarvoor onder andere te zoeken in het schrappen van vacatureruimte, het aframen van de budgetten voor tijdelijk personeel, gratificaties, overwerk en secundaire arbeidsvoorwaarden (zie de toelichting onder kostenplaatsen). Omdat op deze posten echter al een aantal verplichtingen ligt geeft dit onvoldoende ruimte om het tekort in zijn geheel te dekken. Zoals onderstaand is aangegeven zijn daarom in 2014 nog verdere aanvullende maatregelen getroffen.

Kostenplaatsen

Netto effect schrappen vacatureruimte

In de Voorjaarsnota is het netto-effect opgenomen van het structureel schrappen van de op 1 maart 2014 aanwezige vacatureruimte. De totale vacatureruimte bedraagt circa € 2,4 miljoen. Dit is het gevolg van het feit dat vorig jaar een vacaturestop is ingesteld met het oog op de nog in te vullen taakstellingen in de overhead. Thans wordt voorgesteld om deze vacatures daadwerkelijk te schrappen. Hierop uitgezonderd zijn uiteraard de vacatures waarop al verplichtingen/toezeggingen liggen. De netto financiële ruimte die ontstaat door het schrappen van de vacatures wordt beperkt door het feit dat niet alle salariskosten ten laste van de exploitatie kwamen (maar bijvoorbeeld ook ten laste van investeringen en projecten) en derhalve het schrappen

daarvan ook geen direct voordeel in de exploitatie oplevert. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het feit dat een deel van de vacatureruimte al bestemd was ter invulling van te realiseren ombuigingen en werkzaamheden t.b.v. de voorbereiding van de transitie in het sociale domein. Het netto effect geeft een voordeel in 2014 van € 107.000. Het voordeel loopt in 2015 op tot € 382.000, bedraagt in 2016 € 349.000 en in 2017 € 391.000.

Gratificaties, overwerk, cafetaria

Binnen het totale salariskostenbudget is rekening gehouden met een budget voor overwerk, gratificaties, toelagen, cafetariamodel e.d. Door versoering dient hierin een besparing te worden bereikt van € 100.000 structureel vanaf 2014.

Inhuurbudget

Voor 2014 zijn al diverse verplichtingen aangegaan voor de inhuur van externen en is er geen besparing mogelijk. Vanaf 2015 wordt het budget voor inhuur structureel geschrapt wat een besparing oplevert van € 475.000. Dit laatste betekent overigens niet dat er helemaal geen externe inhuur meer mogelijk is. Indien noodzakelijk en indien financieel inpasbaar dan kan t.l.v. programma/projectgelden externe inhuur plaatsvinden.

Secundaire arbeidsvoorwaarden

Vooruitlopend op de invulling van de ombuigingsmaatregel secundaire arbeidsvoorwaarden in 2015, worden in 2014 de kerstpakketten afgeschaft, uitje voor de gepensioneerden en het managementuitje. Dit levert in 2014 een incidenteel voordeel op van € 50.000. Deze maatregel nemen wij onder voorbehoud van instemming van de OR.

Knelpuntenbudget

Door het treffen van bovengenoemde maatregelen, waarbij alle bestaande vacatureruimte is geschrapt en ook de ruimte voor inhuur is ingeleverd, is er geen ruimte meer voor het treffen van voorzieningen bij calamiteiten. In noodgevallen is het echter noodzakelijk dat maatregelen kunnen worden genomen. Uit dien hoofde is minimaal een budget nodig van € 390.000 in 2014. Dit budget wordt tevens ingezet voor maakkosten ombuigingsmaatregelen begroting 2014. Indien dit budget niet toereikend blijkt te zijn dan zal deze worden betrokken bij de Najaarsnota 2014. Door bovenstaande maatregelen versterken wij de centrale grip op de invulling van de vacatureruimte en de budgetten voor tijdelijk personeel.

Taakstellende ombuigingen afdelingen

Voor het resterende nog op te lossen tekort in 2014 is gekozen voor het omslaan van het tekort over de beïnvloedbare budgetten van de afdelingen. Daarbij is rekening gehouden met het feit dat op sommige budgetten vanuit deze Voorjaarsnota al een compensatietaakstelling ligt, er budgetten wegvloeien naar projecten en investeringen en reeds ingeboekte aanbestedingsvoordelen. Onderdeel van de invulling is het schrappen van de afdelingsuitjes voor de gehele organisatie (€ 26.500). Onderstaand volgt een toelichting op hoofdlijnen per afdeling. Voor wat betreft de maatregelen op

secundaire arbeidsvoorwaarden is dit op voorbehoud van instemming van de OR. De genoemde bedragen zijn afgerond op € 1.000.

College van B&W / Directie / Concernstaf

Er wordt in 2014 geen extern onderzoek uitgevoerd (€ 20.000) en terughoudend omgegaan met de budgetten voor de inhuur van extern personeel en overige personeelskosten (€ 25.000).

Financiën

De afdeling Financiën vult haar deel van de taakstelling grotendeels in door een versobering van interne controlemaatregelen (€ 15.000) en - in overleg met de directie - op geplande ontwikkelingen van de afdeling of ondersteuning bij de transities (€ 34.000).

Communicatie, Juridische- en Personeelszaken

In de 2^e helft van 2014 worden geen leerwerkplekken meer aangeboden voor leerling-ambtenaren. Dit levert een besparing op van € 35.000. In 2014 wordt in overleg met de OR 10% van het opleidingsbudget geschrapt (€ 51.000), waarbij niet bezuinigd wordt op:

- opleidingen die nodig zijn voor interne mobiliteit en reorganisaties;
- verplichte opleidingen;
- het Individueel Loopbaan Budget.

Support

In 2014 is een goedkoper contract afgesloten voor Oracle licenties waardoor het budget hiervoor verlaagd kan worden met € 40.000. Ook worden verschillende besparingen op de huisvesting doorgevoerd, zoals het aanpassen van de frequentie van schoonmaak, verlagen van het energieverbruik en vermindering van de cateringkosten (totaal € 43.000). Uitstel van het vervangen van ICT apparatuur levert incidenteel een voordeel op van € 30.000.

Strategie Maatschappelijke Ontwikkeling

De buurtsportcoaches gaan later van start dan voorgenomen (€ 65.000) en er wordt bespaard op de budgetten van het Centrum Jeugd en Gezin door de vernieuwing van de website uit te stellen evenals de ontwikkeling en invoering van preventieprogramma's jeugd (€ 50.000). De geplande activiteiten in 2014 voor maatschappelijke stages en het vervoersproject 65+ met de U-pas kunnen met een lager budget worden uitgevoerd (samen € 70.000).

Stadswinkel

De Stadswinkel bespaart voornamelijk op materiaalkosten (€ 40.000). Daarnaast wordt bespaard op de uitgaven voor de verkiezingen (€ 20.000).

Maatschappelijke Ondersteuning

MAO verlaagt de onderzoeks- en advieskosten in het kader van de Wmo met € 30.000 en verlaagt tevens de uitvoeringskosten voor het persoonsgebonden budget (€ 10.000).

Juridische Zaken en Handhaving

We verwachten dat de kosten voor Leerlingenvervoer in 2014 lager uitvallen, waardoor het budget verlaagd kan worden met € 20.000.

Toezicht, Veiligheid en Leefbaarheid

Er loopt momenteel een rechtszaak over een dwangsom die is opgelegd door de gemeente. Wij achten de kans groot dat de gemeente in het gelijk wordt gesteld waarna de dwangsom kan worden geïnd (€ 50.000).

Daarnaast zijn er door TVL in 2013 meer boetes opgelegd dan begroot was. Door het na-ijleffect dat zich bij deze opbrengsten voordoet levert dit in 2014 meer inkomsten op (€ 20.000).

Grondbedrijf & Vastgoedzaken

Het Grondbedrijf vult de taakstelling grotendeels in door het verlagen van het budget voor specifieke deskundigheid (€ 27.000).

Duurzame Ontwikkeling

Het budget dat in 2014 gereserveerd was voor de inrichting van het molenterrein in het Natuurkwartier wordt ingeleverd (€ 56.000) De eenmalige financiële ruimte die er dit jaar nog was binnen het budget Dierenwelzijn wordt ingeleverd (€ 15.000). De wettelijk verplichte taken worden wel uitgevoerd.

Ruimtelijke Ontwikkeling

RO bespaart op het budget voor inhuur van externen en adviesbureaus met specifieke deskundigheid (€ 31.000) en op het budget voor onderzoek (€ 53.000). Dit betekent dat de uitvoering van een aantal projecten en onderzoeken niet in 2014 plaats kan vinden en mogelijk wordt uitgesteld tot 2015.

Beheer

Er wordt bezuinigd op de impuls speelvoorzieningen en de vervanging van speeltoestellen (samen € 60.000). Als gevolg van de zachte winter en een synergievoordeel bij diverse projecten kan er € 88.000 van het budget van groot onderhoud wegens worden afgeraamd. Daarnaast wordt er voor € 200.000 bespaard op het reguliere onderhoud en vervanging van vaste (houten) bruggen en vlonders. Dit staat los van de veiligheidsmaatregelen die worden getroffen aan de Karosbrug en eventueel andere bruggen. Voor de beschoeiingen worden alleen de meest noodzakelijke maatregelen uitgevoerd (€ 40.000).

2.4 Mutaties in de stelposten

Wij stellen de volgende wijzigingen voor die worden verrekend met de in de begroting opgenomen stelposten.

Stelpost taakmutaties algemene uitkering

De september- en de decembercirculaires van het gemeentefonds melden voor 2014 een nieuwe taakmutatie en een aantal aanpassingen in de integratie- en decentralisatie-uitkeringen. Deze zijn onderstaand aangegeven.

Toevoegingen algemene uitkering	Bedrag	Voorstel
Taakmutaties:		
Armoedebeleid	168.700	Stelpost taakmutaties
Integratie-uitkering:		
Wmo	341.500	Stelpost taakmutaties
Veiligheid, toezicht en handhaving	132.000	Toevoegen aan beleidsveld
Decentralisatie-uitkeringen:		
Brede school, sport en cultuur	33.600	Toevoegen aan beleidsveld
	675.800	

In 2012 hebben wij de intentieverklaring "Deelname programma sport en bewegen in de buurt" ondertekend. In deze verklaring staat dat wij meewerken aan het behalen van de doelstellingen (11,8 fte eind 2016) en de daarvoor noodzakelijke financiële inzet leveren. Een deel van de financiële inzet komt van het Rijk en deze wordt in het gemeentefonds gestort. Een klein deel van deze middelen staan nog (€ 34.000) op de stelpost Taakmutaties binnen onze algemene middelen. Voor de uitvoering is het nodig dat deze middelen van de stelpost Taakmutaties overgeheveld wordt naar programma 4 Maatschappelijke ondersteuning en participatie, onderdeel Nieuwegein Beweegt.

Met ingang van 2015 wordt een aantal taken op het gebied van toezicht en handhaving milieutaken overgedragen van provincie naar gemeente. In de besluitvorming m.b.t. de RUD is bepaald dat de middelen tot 1 juli worden doorbetaald aan de Provincie. Na 1 juli wordt een bijdrage verstrekt aan de RUD.

Stelpost ombuigingsoperatie

M.i.v. 1 april 2014 is de nieuwe verordening m.b.t. Fractievergoedingen van kracht. Een aanpassing naar beneden heeft plaats gevonden en levert hierdoor een voordeel op van € 15.000 in 2014 en structureel € 20.000. Dit voordeel komt ten gunste van de stelpost "Ombuigingsoperatie". Wij stellen voor hiermee akkoord te gaan.

De gemeentesecretaris is gedetacheerd bij de BRU. Voor 2014 en 2015 is de afspraak gemaakt dat een gedeelte van de inkomsten voor de gemeente is bestemd. Wij stellen voor in 2014 € 30.000 en in 2015 € 7.500 ten gunste van de stelpost "Ombuigingsoperatie" te brengen.

Het bovenstaande leidt na besluitvorming over deze Voorjaarsnota tot de volgende stand van de stelposten:

	2014	2015	2016	2017
Stelpost Onvoorzien	35.000	35.000	35.000	35.000
Stelpost Bestaand beleid		400.000	400.000	400.000
Stelpost Nieuw beleid	10.300	10.300	10.300	10.300
Stelpost Kapitaallasten MIP	8.000			
Stelpost Taakmutaties algemene uitkering	915.200	-432.000	120.000	120.000
Stelpost Niet ingevulde bezuinigingen	-196.000	-220.000	-220.000	-220.000
Stelpost Taakstelling rente		-120.000	-240.000	-360.000
Stelpost Kapitaallasten gemeentewerf	101.000	161.000	161.000	161.000
Stelpost Opvangen gevolgen rijksbeleid		1.320.000	1.320.000	1.320.000
Stelpost Risico's en overige ontwikkelingen		670.000	950.000	1.200.000
Stelpost Strategische heroriëntatie		-100.000	-100.000	-100.000
Stelpost Ombuigingsoperatie	-583.000	-3.921.000	-3.878.000	-5.628.000

2.5 Investeringskredieten

De bouw van het Theatercomplex is afgerond. Wij stellen voor om alle lopende kredieten CULTEX en PEX af te sluiten en voor het restant (4,2 mln) één krediet ter beschikking te stellen voor de technische en contractuele afwikkeling en het oplossen van een gelimiteerd aantal opleverpunten in het complex (theater en parkeergarages) en een reservering voor mogelijke toekomstige aanschaf van een Vidiwall. Afsluiting van de oude kredieten vindt plaats zodat reeds jarenlang lopende kredieten kunnen worden afgesloten (naar analogie van de kredieten voor de binnenstad).

2.6 Risico's

Ten tijde van het opmaken van deze Voorjaarsnota beschikten wij nog niet over actuele informatie van de WIL over de ontwikkeling van de uitkeringen WWB, IOAW, IOAZ en BBZ en de daarmee gemoeide uitvoeringskosten. Bij de vaststelling van de begroting van de WIL voor 2015 zullen wij u tevens informeren over de financiële aspecten in dit lopende jaar. Overigens verwachten wij dat negatieve gevolgen voor 2014 kunnen worden opgevangen binnen de uitkeringen BUIG. Voor 2015 en verder is met negatieve effecten rekening gehouden in de post risico's en overige ontwikkelingen.

Door afname van het aantal ruimtelijke projecten verliezen we een stuk dekking voor personeel dat op deze projecten werkzaam is. Door het stimuleren van de interne mobiliteit en een strategische personeelsplanning proberen we zoveel mogelijk de nadelige financiële effecten daarvan te beperken. Dat er sprake kan zijn van tijdelijke frictiekosten daarbij valt echter niet uit te sluiten.

3 Kaderstelling 2015

Ontwikkeling financieel perspectief 2015

In dit hoofdstuk geven wij een overzicht van de ontwikkelingen in het financieel perspectief zoals die sinds de vaststelling van de begroting 2014 zijn opgetreden. De ontwikkelingen voor het jaar 2014 zelf zijn hiervoor gemeld. De ontwikkelingen voor 2015 zijn opgenomen zoals die op dit moment bekend zijn en bevatten nog veel onzekerheden, onder meer op het gebied van de financiële gevolgen van de transities. In dit hoofdstuk wordt in een aantal stappen toegelicht hoe het financieel perspectief zich naar verwachting zal ontwikkelen ten opzichte van de begroting 2014.

3.1 Ontwikkelingen tot en met Voorjaarsnota 2014

De begroting 2014 sloot, rekening houdend met een stelpost voor nog in te vullen ombuigingsmaatregelen, met een saldo van 0. Besluitvorming in de begrotingsraad en in deze Voorjaarsnota leidt tot een wijziging in het perspectief. Onderstaand worden het effecten daarvan op de begrotingsruimte aangegeven.

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Saldo begroting 2014	0	0	0	0
1. Besluitvorming begroting 2014	412.500	442.500	457.500	457.500
2. In te vullen stelpost ombuigingen	-4.350.000	-4.350.000	-6.100.000	-6.100.000
3. Invulling ombuigingsoperatie	4.451.000	6.373.500	6.723.500	6.723.500
4. Saldo Voorjaarsnota 2014	-1.013.000	-844.000	-767.000	-767.000
Ontwikkelingen t/m Voorjaarsnota 2014	-499.500	1.622.000	314.000	314.000

1. Bij het vaststellen van de begroting 2014 is door de raad besloten de structurele doorwerking van het bedrag voor intensiveringen te verlagen. Die aanpassing leidt tot een verbetering van het financieel perspectief.
2. Dit is het nadeel in het perspectief van de begroting 2014 en de ruimte voor nieuw beleid, zoals is opgenomen in de stelpost Ombuigingen. Dit bedrag is aangegeven op bladzijde 14 van de programmabegroting 2014.
3. Dit is het totaalbedrag van de ombuigingsoperatie op basis van volledige invulling van de voorgestelde maatregelen zoals die zijn besloten in de begroting 2014. Daarbij is rekening is gehouden met het vervallen van een aantal maatregelen op basis van amendementen van de raad.

4. Een toelichting op het saldo van de Voorjaarsnota treft u aan in paragraaf 2.2. Een deel van de noodzakelijke aanpassingen hebben gevolgen voor de begroting 2015 en verder. Onderdeel hiervan is ook de structurele doorwerking van begrotingswijzigingen uit de najaarsnota 2013, die nog niet waren meegenomen in de begroting 2014.

3.2 Ontwikkelingen perspectief 2015

Naast bovenstaande onderwerpen die uit voorgaande jaren of uit de Voorjaarsnota komen, zijn er bij het opstellen van de begroting 2015 ook nieuwe ontwikkelingen die het perspectief beïnvloeden. Onderstaand gaan we in op die ontwikkelingen..

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Ontwikkelingen t/m Voorjaarsnota 2014	-499.500	1.622.000	314.000	314.000
5. Uitgangspunten begroting 2015	225.000	225.000	225.000	225.000
6. Knelpunten 2014	-135.000	-288.000	-429.000	-554.000
7. Ontwikkeling perspectief	0	0	0	-770.000
8. Inzet stelpost Bestaand beleid (opvangen knelpunten)	400.000	400.000	400.000	400.000
9. Risicopost	-500.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
Ontwikkelingen incl. effecten 2015	-509.500	959.000	-490.000	-1.385.000

5. Gezien de grote ombuigingstaakstelling waarvoor de gemeente gesteld is, wordt ook voor 2015 voorgesteld de budgetten in de begroting niet automatisch te compenseren voor gestegen prijzen. Per saldo betekent dit dat met dezelfde budgetten in 2015 minder kan worden gedaan dan in 2014. Waar dit tot problemen leidt, bijvoorbeeld door meerjarige afspraken, is dit onder punt 6 als knelpunt aangegeven.

Voor 2015 wordt de opbrengst van de beïnvloedbare opbrengsten, waaronder de OZB, verhoogd met het indexcijfer voor de overheidsconsumptie van 1,25% (zoals ook wordt gebruikt voor het accres van het gemeentefonds). Waar in verhuurcontracten rekening wordt gehouden met stijging op basis van de consumentenprijsindex wordt de verwachte stijging van 2,15% aangehouden. Omdat de gemeente een deel van deze huurkosten subsidieert staat hier in de regel ook een verhoging van de lasten tegenover. Per saldo levert dit onderdeel een bedrag van ongeveer € 225.500 op ten gunste van de begrotingsruimte.

6. Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden van knelpunten in de begroting 2015. De volgende ontwikkelingen leiden tot een effect op de begrotingsruimte:
- In aanvulling op de bijstelling in de Voorjaarsnota 2014 dienen de exploitatiebudgetten voor sport- en onderwijsaccommodaties te worden geïndexeerd omdat de kosten onontkoombaar stijgen. Het gaat hierbij om een bedrag van € 53.000. Het gaat hierbij om een indexering van de

budgetten voor de prijsontwikkeling in 2015. Op het moment dat niet wordt geïndexeerd ontstaan opnieuw achterstanden.

- Er is voor een bedrag van € 6.000 sprake van areaaluitbreidingen. Daarbij gaat het om meerkosten voor onderhoud van bomen, recreatief en ruw gras in Blokhoeve.
- Het meerjareninvesteringsplan is voor de jaren 2015 tot en met 2018 geactualiseerd. Uitstel van een aantal investeringen leidt tot een verlaging van de kapitaallasten in de eerste jaren. Voor 2015 gaat het daarbij om een bedrag van € 44.000 aan lagere kapitaallasten. Verder wordt voorgesteld om de te reserveren bedragen voor vervanging van onderwijshuisvesting zo over de jaren te verdelen dat dit geen invloed heeft op het begrotingssaldo. Met name aan het eind van de periode van de meerjarenbegroting vallen grote bedragen vrij van scholen die eind jaren '70 zijn gebouwd. Concreet betekent dit dat in 2108 een bedrag van ruim € 2,5 mln. beschikbaar is voor investeringen in onderwijsaccommodaties. Daarbij moet wel worden bedacht dat de bouwkosten van een nieuwe school nu veel hoger zijn dan de bedragen waarvoor de scholen in de jaren '70 zijn gebouwd.
- Rekening wordt gehouden met een daling van de rente-inkomsten in het meerjarenperspectief. De rente-inkomsten dalen onder meer door de jaarlijkse inzet van een deel van de dekkingsreserve kapitaallasten. Voor 2015 betreft dit een bedrag van € 120.000.

7. De post "ontwikkeling perspectief" heeft betrekking op de jaarschijf 2018, die nieuw is in deze meerjarenbegroting. Om tot een reële jaarschijf voor 2018 in de meerjarenbegroting te komen, moet een aantal ontwikkelingen daarin worden verwerkt. Voor 2018 wordt een post van € 400.000 voor het opvangen van knelpunten in de begroting 2018 geraamd, € 250.000 voor autonome loonontwikkelingen en € 120.000 rentenadeel als gevolg van de inzet van de reserve kapitaallasten voor dekking van de begroting. De verwachte ontwikkeling van de algemene uitkering in 2018 is meegenomen in onderdeel 4.4.
8. Er is jaarlijks in de begroting een Stelpost Bestaand beleid beschikbaar van € 400.000. Deze is bedoeld voor het opvangen van de knelpunten, zoals hierboven aangegeven. De jaarschijf 2015 kan nu worden ingezet als dekking voor de begroting.
9. De gemeente heeft in het meerjarenperspectief te maken met een aantal forse risico's. Een daarvan is het verder wegvallen van dekking van ureninzet door middel van projecten. Daarnaast zijn er financiële onzekerheden met betrekking tot de transities, het aantal bijstandsgerechtigden en de ontwikkeling van de algemene uitkering. Gezien de impact die deze risico's de komende jaren kunnen hebben op de begroting, nemen wij hiervoor een post op in het perspectief van € 500.000 in 2015 tot € 1.000.000 vanaf 2016. Deze bedragen komen bovenop het bedrag van € 430.000 in 2015 en

€ 450.000 vanaf 2016, dat binnen de stelpost Risico's en overige ontwikkelingen beschikbaar is voor het opvangen van structurele risico's.

3.3 Nieuw beleid en intensiveringen 2015

De volgende onderwerpen zijn aangemeld voor als noodzakelijke intensivering in 2015:

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Ontwikkelingen incl. effecten 2015	-509.500	959.000	-490.000	-1.385.000
10. Voorstel nieuw beleid en intensiveringen 2015	-235.000	-565.000	-365.000	-365.000
Begrotingsruimte zonder effecten rijksbeleid	-744.500	394.000	-855.000	-1.750.000

Onkruidverwijdering in openbare ruimte (€ 35.000 in 2015 tot € 215.000 structureel)

Met ingang van november 2015 worden de wettelijke eisen met betrekking tot onkruidverwijdering aangescherpt. Doordat niet meer met de huidige bestrijdingsmiddelen mag worden gewerkt, zullen de kosten stijgen tussen de € 215.000 en € 350.000 op jaarbasis stijgen. Voor 2015 stijgen de verwachte lasten voor 2015 met € 35.000.

Kosten baggeren (€ 50.000 in 2015)

In 2015 dienen de watergangen conform het concept baggerplan te worden gebaggerd. Dit op dwingend verzoek van het Hoogheemraadschap. Voor de jaren 2016 en verder zullen de bedragen conform het dan vast te stellen baggerplan worden aangevraagd.

Openbaar groen: omvorming bospercelen (€ 200.000 in 2016)

Er zijn in Nieuwegein drie gebieden met bosvakken welke omgevormd dienen te worden, te weten: Park Oudegein, Park Oudegein/Kromme IJssel en Blokhoeve. Op basis van de terreineigenschappen, kwaliteit van de bosopstand, boomhoogte en veiligheidszones (langs trambaan en openbaar toegankelijk gebied en gesloten/ ontoegankelijk gebied) zijn de bosvakken verdeeld in gevaarstelling. Vakken met een hoge gevaarstelling hebben een hoge prioriteit. Vakdelen met een lage gevaarstelling kunnen vooralsnog tijdelijk gehandhaafd worden. In 2016 willen we eenmalig € 200.000 hiervoor beschikbaar stellen.

Toegankelijkheid voorzieningen (€ 150.000 structureel)

In het collegeakkoord hebben wij aangegeven dat wij vanaf 2015 een bedrag van € 150.000 beschikbaar willen stellen voor het toegankelijk houden van voorzieningen, zoals sport en cultuur.

3.4 Ontwikkeling algemene uitkering

De ontwikkeling van het rijksbeleid wordt voor 2015 zeer belangrijk voor de gemeentelijke financiën. De grootste impact daarbij hebben de drie grote transities op het gebied van de participatiewet, de AWBZ-begeleiding en de jeugdzorg. Financieel hanteren wij vooralsnog het uitgangspunt dat de taken die als gevolg van de transities

naar de gemeente overgaan, moeten worden uitgevoerd binnen de middelen die de gemeente daarvoor ter beschikking krijgt.

Los van de transities krijgt de gemeente vanaf volgend jaar te maken met de gevolgen van een aantal andere maatregelen.

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Begrotingsruimte zonder effecten rijksbeleid	-744.500	394.000	-855.000	-1.750.000
11. Algemene uitkering: trap op/trap af en doorwerking rijksmaatregelen	-423.000	-1.823.000	-990.000	-1.499.000
12. Groot onderhoud gemeentefonds	171.000	343.000	514.000	514.000
13. Vervallen kasschuif	-500.000	0	0	0
Ontwikkelingen incl. effecten rijksbeleid	-1.496.500	-1.086.000	-1.331.000	-2.735.000

11. Conform de afgesproken normeringssystematiek volgt de algemene uitkering de ontwikkeling van de netto-rijksuitgaven. Door de bezuinigingen van het rijk daalt de uitkering verder in 2015. Het jaar 2018 is nieuw toegevoegd aan het meerjarenperspectief. Er is dan sprake van een verdere daling van de algemene uitkering omdat de intensiveringen van het huidige kabinet dan aflopen, maar de kortingen verder doorwerken.

Een belangrijk korting met ingang van 2015 heeft betrekking op de onderwijshuisvesting. Een gedeelte van de middelen uit het Gemeentefonds, dat wordt toegerekend aan onderwijshuisvesting, maar daar volgens het kabinet door de gemeenten niet aan wordt uitgegeven, wordt uitgenomen uit het gemeentefonds. Dit onderdeel is ook meegenomen in het groot onderhoud van het gemeentefonds, waardoor het gewicht van het cluster onderwijs binnen de uitkering gedaald is. Na het groot onderhoud is de verlaging van de uitkering nu een generieke korting geworden. Voor Nieuwegein leidt dit punt tot een nadeel van ongeveer € 800.000 structureel. Deze korting staat los van de overdracht van de taken voor buitenonderhoud en aanpassing van schoolgebouwen voor basisonderwijs, die ook in 2015 gaat plaatsvinden.

Er is een nieuwe bevolkingsprognose opgesteld voor Nieuwegein. Uitgaande van een lager aantal inwoners in 2013, zal ook de bevolking in de komende jaren achter blijven bij de eerdere ramingen. Dit heeft ook z'n invloed op de hoogte van de algemene uitkering.

12. Nieuwegein is een voordeelgemeente als het gaat om het eerste deel van het groot onderhoud aan het gemeentefonds. Met name door de dichtheid van de bebouwing krijgt Nieuwegein extra bedragen binnen een aantal clusters. Door de grote effecten zal waarschijnlijk een overgangsregeling worden ingesteld van drie jaar. In 2016 volgt het tweede deel van het groot onderhoud en in de jaren daarna zal het sociaal deelfonds worden ondergebracht binnen de maatstaven van de algemene uitkering. Al deze wijzigingen kunnen leiden tot herverdeeleffecten in de algemene uitkering.

13. In 2011 heeft het rijk besloten tot een zogenaamde kasschuif. Daarmee is geld vanuit de algemene uitkering van 2015 al tot uitkering gekomen in de jaren 2012 tot en met 2014. Gevolg hiervan is dat de uitkering in 2015 eenmalig wordt verlaagd.

3.5 Perspectief 2015

Verwerking van alle hierboven geschetste ontwikkelingen leidt tot een verdere verslechtering van het perspectief in de komende jaren. In het collegeakkoord hebben wij aangegeven hoe wij de negatieve begrotingsruimte, die daardoor ontstaat, willen invullen. Onderstaand zijn in het kort de effecten van het collegeakkoord op het begrotingssaldo weergegeven.

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Ontwikkelingen incl. effecten rijksbeleid	-1.496.500	-1.086.000	-1.331.000	-2.735.000
Aanpassing ombuigingspakket 2014	-200.000	-150.000	-150.000	-150.000
Dekkingsplan collegeakkoord	1.725.000	1.525.000	1.525.000	1.525.000
Invulling in kaderstelling 2016				1.360.000
Saldo na voorstellen collegeakkoord	28.500	289.000	44.000	0

In het college-akkoord hebben wij aangegeven in 2015 eenmalig de geplande taakstelling op de niet-wettelijke milieutaken met € 50.000 te willen verlagen. Daarnaast willen wij met ingang van 2015 de ombuiging op handhaving structureel verlagen met € 150.000. Daarmee kan de komende jaren de inzet van stadstoezicht op het gewenste niveau worden gehouden.

Door het perspectief voor 2015 en daarna ontkomen wij er niet aan om aanvullende ombuigingsmaatregelen te nemen. In het college-akkoord hebben wij daarover voorstellen gedaan. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen, die in aanloop naar de begroting 2015 verder zullen worden uitgewerkt:

Ombuigingsmaatregelen 2015	2015	2016	2017	2018
Vastgoedorganisatie	500.000	500.000	500.000	500.000
Regionalisering belastingen	100.000	100.000	100.000	100.000
Herinrichting organisatie	150.000	-	-	-
Verhoging OZB	300.000	300.000	300.000	300.000
Subsidies scholen	60.000	60.000	60.000	60.000
Beperken sportstimulering	100.000	100.000	100.000	100.000
Bundelen evenementenbeleid met EZ	50.000	50.000	50.000	50.000
Beëindigen beleidsontwikkeling GGD	50.000	50.000	50.000	50.000
Marktconform tarief standplaatsen	35.000	35.000	35.000	35.000
Beëindigen taak woningurgenties	90.000	90.000	90.000	90.000
Restant budget bestemmingsplannen	40.000	40.000	40.000	40.000
Uitgestelde activiteiten 2014	250.000	200.000	200.000	200.000
	1.725.000	1.525.000	1.525.000	1.525.000

Door het beheer van het gemeentelijk vastgoed onder te brengen binnen één organisatieonderdeel verwachten wij een kostenbesparing te kunnen realiseren van € 500.000 structureel.

Indien wordt gekozen voor regionale samenwerking op het gebied van heffing en inning van de gemeentelijke belastingen is een kostenreductie van € 100.000 structureel mogelijk.

Voor wat betreft het onderdeel Herinrichting organisatie gaat het om een versnelde uitvoering van de maatregel om de overhead te beperken, waartoe bij de begroting 2014 is besloten.

Voor 2015 stellen wij voor om de OZB te verhogen met € 300.000 bovenop de aanpassing als gevolg van de inflatie. Verder willen wij de tarieven voor de standplaatsen op een marktconform niveau brengen (€ 35.000).

Bij een aantal taakonderdelen willen wij onze inzet verlagen. Daarbij gaat het om een deel van de subsidies die aan scholen worden gegeven (€ 60.000), een beperking van de gemeentelijke inzet op sportstimulering (€ 100.000), een andere opzet van het evenementenbeleid (€ 50.000), beleidsontwikkeling door de GGD (€ 50.000) en bestemmingsplannen (40.000). De taak met betrekking tot het verlenen van woningurgenties willen wij overdragen aan de corporaties (€ 40.000).

Voor 2014 doen wij in hoofdstuk 1 een voorstel om een aantal activiteiten voor 2014 incidenteel te schrappen. Uit deze lijst zullen wij u een voorstel doen voor het structureel maken van een deel van deze maatregelen. Dat hebben wij in bovenstaand overzicht verwerkt onder het kopje Uitgestelde activiteiten 2014.

Als deze maatregelen zullen verder worden uitgewerkt in aanloop naar de begroting 2015. Na verwerking van deze maatregelen, en de maatregelen waartoe is besloten bij de begroting 2014, is het perspectief van de begroting tot en met het jaar 2017 sluitend. In de kadernota 2016 zullen wij met voorstellen komen om ook de begroting voor 2018 sluitend te maken.

4 Indeling Programmabegroting 2015

Inleiding

Jaarlijks stelt de gemeenteraad de Programmabegroting vast. De Programmabegroting is het instrument waarin u als raad aangeeft welke maatschappelijke effecten bereikt moeten worden op de gekozen programma's. Gemeenten hebben deze vorm van een Programmabegroting sinds de dualisering van het gemeentebestuur. De indeling in programma's wordt daarbij vastgesteld door de gemeenteraad. Artikel 2, lid 1 van de Financiële beheersverordening geeft hier voor Nieuwegein verder invulling aan door te stellen dat de raad bij de aanvang van de nieuwe raadsperiode een programma-indeling vaststelt. Vanuit het presidium zal u hierover een voorstel worden gedaan.

Op dit moment wordt ambtelijk gewerkt aan een nieuwe indeling van de onderliggende producten in de begroting. Dat is noodzakelijk om de nieuwe taken in het sociaal domein goed te kunnen verantwoorden en ook om op de voorgeschreven wijze te kunnen rapporteren aan het CBS. De voorgeschreven indeling daarvan is nog niet formeel vastgesteld. Aanpassing van de onderliggende producten leidt mogelijk tot kleine aanpassingen in de begrote lasten van de programma's, die niet meer in de ontwerpbegroting 2015 kunnen worden verwerkt. Als dit het geval is, zullen wij die in de eerste wijziging op de begroting 2015 aan u voorleggen.

Raamwerk programmabegroting 2015

In het raamwerk voor de programmabegroting komen de inhoud en de gewenste maatschappelijke effecten van de programma's aan de orde. Normaliter ligt het nieuwe raamwerk met vastgestelde indeling in juni ter besluitvorming voor. Echter in verband met de krappe planning dit begrotingsjaar, vanwege de verkiezingen en de vorming van het nieuwe college, is het voorstel om dit jaar geen afzonderlijk raamwerk op te stellen en de maatschappelijke effecten en indicatoren onderdeel te laten zijn van de Programmabegroting 2015. In het volgende begrotingsjaar kan het nieuwe raamwerk dan wel weer op de gebruikelijke wijze in juni aan de orde komen in de verschillende raadscommissies, waarna besluitvorming in de raad van juli 2015 kan plaatsvinden. vorming in de raad van juli 2015 kan plaatsvinden.

5 Voorstellen

Op grond van deze Voorjaarsnota stellen wij u voor:

1. De voortgangsrapportage over de begroting 2014 voor kennisgeving aan te nemen;
2. In te stemmen met de afsluiting van de lopende kredieten voor het Theatercomplex en heropenen van één restant krediet van € 4.200.000 voor de afwikkeling en het oplossen van een aantal opleverpunten, een en ander zoals toegelicht in paragraaf 2.5 ;
3. In te stemmen met de 5e wijziging van de programmabegroting 2014 waarin de budgettaire effecten van paragraaf 2.2 t/m 2.6 zijn verwerkt;
4. In te stemmen met de 6e wijziging van de programmabegroting 2014 waarin de budgettaire neutrale wijzigingen uit de voorjaarsnota 2014 zijn verwerkt;
5. Kennis te nemen van de structurele effecten van de Voorjaarsnota 2014 en de wijze waarop deze in het financieel kader voor 2015 en volgende jaren zijn verwerkt;
6. Kennis te nemen van de geschetste ontwikkelingen in het financieel perspectief voor 2015 en volgende jaren;
7. In te stemmen met het verder uitwerken van de in paragraaf 3.5 geschetste ombuigingsmaatregelen voor 2015 in de aanloop naar de begroting 2015
8. Bij de programmabegroting 2015 de maatschappelijke effecten en indicatoren vaststellen

Burgemeester en wethouders van Nieuwegein,
de secretaris, de burgemeester,

drs. P.C.M. van Elteren

F.T.J.M. Backhuijs

Wijziging programmabegroting 2014, nummer:

Bijbehorende wijziging van de productenbegroting 2014, nummer:

5
13

Raadsvoorstel nummer: 2014-

**I Exploitatie
LASTEN**

2013 2014 2015 2016 2017 Omschrijving wijziging

1	Bestuur, samenleving en dienstverlening	24.900	130.000	130.000	130.000	130.000
2	Openbare orde en veiligheid	-75.000	0	0	0	0
3	Onderwijs, opvoeding en jeugd	-400	-3.100	-23.100	-23.100	-23.100
4	Maatschappelijke ondersteuning en participatie	-1.020.634	126.300	126.300	126.300	126.300
5	Economie, werk en vrije tijd	-147.977	-173.561	-163.392	-160.535	-160.535
6	Ruimtelijke ontwikkeling	-70.000	61.815	61.815	61.815	61.815
7	Duurzame ontwikkeling	-15.000	0	0	0	0
8	Beheer openbare ruimte	-290.981	-8.531	-9.181	-9.831	-26.731
		-1.595.092	132.923	122.442	124.649	107.749

BATEN

2013 2014 2015 2016 2017 Omschrijving wijziging

1	Bestuur, samenleving en dienstverlening	-160.000	0	0	0	0
2	Openbare orde en veiligheid	20.000	0	0	0	0
3	Onderwijs, opvoeding en jeugd	0	0	0	0	0
4	Maatschappelijke ondersteuning en participatie	32.500	0	0	0	0
5	Economie, werk en vrije tijd	-10.000	0	0	0	0
6	Ruimtelijke ontwikkeling	-27.000	0	0	0	0
7	Duurzame ontwikkeling	105.875	0	0	0	0
8	Beheer openbare ruimte	-14.000	-130.000	-130.000	-130.000	-130.000
		-52.625	-130.000	-130.000	-130.000	-130.000

Saldo programma's

2013 2014 2015 2016 2017

1.542.467 -262.923 -252.442 -254.649 -237.749

2013 2014 2015 2016 2017

Omschrijving wijziging

Transport: saldo programma's

1.542.467 -262.923 -252.442 -254.649 -237.749

Saldo calculatieresultaten	452.957	1.089.880	1.049.589	1.091.691	1.091.691
Saldo stelposten	-1.877.641	-1.998.966	-1.866.393	-1.845.758	-1.845.758
Algemene dekkingsmiddelen (Saldo)	155.669	543.669	543.669	543.669	543.669
	-1.269.015	-365.417	-273.135	-210.398	-210.398

Saldo voor resultaatbestemming

273.452 -628.340 -525.577 -465.047 -448.147

Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	27.000	0	0	0	0

Saldo Mutatie reserves

27.000 0 0 0 0

Resultaat na bestemming
(= effect op begrotingsruimte)

300.452 -628.340 -525.577 -465.047 -448.147

II Investerings

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van de gemeente Nieuwegein d.d.

De griffier,

De voorzitter,

Wijziging programmabegroting 2014, nummer:

Bijbehorende wijziging van de productenbegroting 2014, nummer:

6
14

Raadsvoorstel nummer: 2014-

I Exploitatie**LASTEN**

2014 2015 2016 2017 2018 Omschrijving wijziging

1 Bestuur, samenleving en dienstverlening	-14.850	-19.800	-19.800	-19.800	-19.800
2 Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0	0
3 Onderwijs, opvoeding en jeugd	0	0	0	0	0
4 Maatschappelijke ondersteuning en participatie	0	0	0	0	0
5 Economie, werk en vrije tijd	0	0	0	0	0
6 Ruimtelijke ontwikkeling	58.721	-56.168	-13.532	-4.896	-4.896
7 Duurzame ontwikkeling	191.600	0	0	0	0
8 Beheer openbare ruimte	109.170	20.000	20.000	20.000	20.000
	344.641	-55.968	-13.332	-4.696	-4.696

BATEN

2014 2015 2016 2017 2018 Omschrijving wijziging

1 Bestuur, samenleving en dienstverlening	0	0	0	0	0
2 Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0	0
3 Onderwijs, opvoeding en jeugd	0	0	0	0	0
4 Maatschappelijke ondersteuning en participatie	0	0	0	0	0
5 Economie, werk en vrije tijd	0	0	0	0	0
6 Ruimtelijke ontwikkeling	-379.154	-5.168	-5.032	-4.896	-4.896
7 Duurzame ontwikkeling	0	0	0	0	0
8 Beheer openbare ruimte	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
	-359.154	14.832	14.968	15.104	15.104

Saldo programma's

-703.795 70.800 28.300 19.800 19.800

2014 2015 2016 2017 2018 Omschrijving wijziging

Transport: saldo programma's

	2014	2015	2016	2017	2018	Omschrijving wijziging
	-703.795	70.800	28.300	19.800	19.800	
Saldo calculatieresultaten	-16.897	-16.897	-16.897	-16.897	-16.897	
Saldo stelposten	2.047	-2.903	-2.903	-2.903	-2.903	
Algemene dekkingsmiddelen (Saldo)	-48.383	0	0	0	0	
	-63.233	-19.800	-19.800	-19.800	-19.800	

Saldo voor resultaatbestemming

	-767.028	51.000	8.500	0	0	
Toevoegingen aan reserves	38.250	51.000	8.500	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	805.278	0	0	0	0	

Saldo Mutatie reserves

	767.028	-51.000	-8.500	0	0	
--	---------	---------	--------	---	---	--

Resultaat na bestemming
(= effect op begrotingsruimte)

	0	0	0	0	0	
--	---	---	---	---	---	--

II Investerings

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van de gemeente Nieuwegein d.d.

De griffier,

De voorzitter,